

„Muži se chovají jinak“ – „ženy také“

Cílová skupina(-y):	Všechny skupiny zaměstnanců a zaměstnankyň
Cíl:	Zvýšit povědomí o různých formách komunikace a interakce a různých formách práce žen a mužů (v jejich rozmanitosti)
Metoda:	Diskusní skupiny/kroužky v rozích místností V místnosti jsou k dispozici různé teze o chování skupin (podněty na další straně). Účastníci a účastnice si mají za úkol vybrat tu tezi, která je nejvíce osloví – buď protože s ní souhlasí, nebo ji odmítají. Ve skupině by měli účastníci a účastnice diskutovat o svých názorech.
Zadání:	Diskutujte o tezích ke komunikačnímu chování mužů a žen. Odpovídají tyto teze Vaším zkušenostem nebo máte jiné zkušenosti? Jaké závěry z toho vyvozujete pro vzdělávací a poradenskou činnost?
Vyhodnocení:	Otázky pro společnou diskusi: <ol style="list-style-type: none">1. Proč jste si vybral(-a) právě tuto tezi?2. Jaká témata Vás oslovila?3. Existují ve vašem každodenním životě situace, ve kterých pozorujete aspekty těchto tezí?4. Jak by mohla vypadat pravidla pro vznik nějaké jiné formy společné práce obou pohlaví? (gendrově dialogová) Srovnání zkušeností z různých zemí
Délka:	20 minut diskusní kroužky, 30 minut vyhodnocení

Cvičení > gendrový dialog > „Muži se chovají jinak“ – „ženy také“

Pomůcky: 4-5 tezí týkajících se komunikace na (nástěnkovém) papíru

Poznámka: Diskuse o tezích často vyvolá kontroverzní debaty, neboť je možné teze interpretovat jako gendrové stereotypy, od nichž se chtějí účastníci nebo účastnice distancovat. Teze odrážejí výsledky a zkušenosti ze školení dospělých a obsahují tendenční výpovědi o chování toho či onoho pohlaví ve skupině. Teze ani účastníky nebo účastnicemi prožité nebo popsané rozdíly ve skupinovém chování by se neměly posilovat jako gendrově specifické v biologickém slova smyslu, mělo by se naopak dospět k tomu, že jsou konstruovány sociálně. Musí se zajistit, aby hodnocení skupinového chování neprobíhalo podle toho, co se oběma pohlavím připisuje, ale kontextově a adekvátně dané situaci.¹

Pracovní materiály: Viz následující strany

¹ Jako doplňující literaturu doporučujeme například Christa M. Heilmann, Frauensprechen. Mönnersprechen. Geschlechtsspezifisches Sprechverhalten. (Jak mluví ženy. Jak mluví muži. Gendrově specifické komunikační chování.) Mnichov 1999.

Chování, které je mužům připisováno v čistě mužských skupinách:

- ▶ Generalizování, hovoření za druhé
- ▶ Skákání od jednoho tématu k druhému
- ▶ Orientace na úkoly a věci
- ▶ Soutěživost ve skupině. Kdo má převahu?
- ▶ Rychlé vyjadřování zlosti
- ▶ Ukazování síly a skrývání slabosti
- ▶ Docílení pospolitosti pomocí výměny zkušeností a říkání vtipů
- ▶ Poměrování identity a statutu podle výkonu
- ▶ Nezastávání vlastních pocitů; pocity jsou popírány nebo potlačovány
- ▶ Připisování viny druhým

Chování, které se připisuje ženám v čistě ženských skupinách:

- ▶ Vyjadřují se osobně, hovoří za sebe
- ▶ Tematizují i pocity, odhalení vlastních pocitů
- ▶ Orientace na proces
- ▶ Dosažení blízkosti pomocí diskuse a hovorů o sobě a o osobních věcech
- ▶ Vzájemně se vnímají – identita a status závisí na vztazích
- ▶ Diskutují déle o jednom tématu
- ▶ Ukazují ochotu ke spolupráci; chtějí se ostatním ve skupině líbit; nabízejí pomoc
- ▶ Ukazují slabé stránky a zranitelnost, ukrývají nebo zadržují sílu
- ▶ Zlost vyjadřují jen ztěžka
- ▶ Ukazují pocity
- ▶ Verbalizují své pocity
- ▶ Vyslovují zodpovědnost za chyby

Vztahy mezi pohlavími a mocenské vztahy ve skupinách:

- ▶ Muži se domáhají delší doby pro mluvení.
- ▶ Ženy jsou daleko častěji přerušovány muži.
- ▶ Příspěvky mužů a žen jsou hodnoceny a uznávány odlišně.
- ▶ Více se dbá na návrhy mužských členů skupiny.
- ▶ Tématům členek skupin je připisována menší důležitost.
- ▶ Ženy vykazují více komunikační podpory.
- ▶ Ženy začínají při mluvení odzadu, muži se dostávají rychleji k věci.
- ▶ Hlasitost a délka příspěvků se odlišují: ženy hovoří tišeji a často se vyjadřují v kratší formě.
- ▶ Gendrově homogenní skupiny je možné využít k rozvíjení jiných možností chování a jiných forem komunikace či chování.